SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:380

av Björn Söder (SD)

Ny modern biståndsmyndighet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att pröva huruvida Sida verkligen fyller sitt syfte eller om Sverige behöver en ny myndighet, bättre rustad för de krav och prioriteringar som gäller i dag, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tidöregeringen har tagit viktiga steg för att rikta om det svenska biståndet. Fokus ska i större utsträckning ligga på vårt närområde, med särskild tyngd på östra Europa och Ukraina. Det är en inriktning som både är nödvändig och välkommen. I en tid då säkerheten i Europa står på spel är det rimligt att Sveriges resurser prioriteras där de gör störst skillnad.

Men om biståndet ska bli effektivt och trovärdigt krävs också en kritisk granskning av hur det administreras. I dag hanteras större delen av biståndet av Sida – en myndighet med omkring 900 anställda och en omfattande administration. Den byggdes för ett helt annat biståndslandskap, med global räckvidd och breda tematiska program. Nu förändras inriktningen i grunden, men myndigheten består oförändrad.

När de geografiska fokusområdena blir färre och biståndet smalnar av uppstår en självklar fråga: behöver Sverige verkligen en så stor och tungrodd biståndsmyndighet som Sida?

Det finns flera skäl till att pröva en ny modell. För det första finns det ett behov av effektivisering. Biståndet ska gå till mottagarna – inte fastna i en växande byråkrati i Stockholm. För det andra handlar det om förtroende. Sida har vid flera tillfällen kritiserats för att anställda agerat som politiska aktivister. Oavsett om det rör sig om enskilda fall eller bredare problem är det oacceptabelt. Statsanställda ska lojalt verkställa regeringens och riksdagens beslut, inte driva egna agendor.

Att ifrågasätta Sida är inte att ifrågasätta alla dess anställda. Tvärtom, många medarbetare besitter hög kompetens och lång erfarenhet som är värdefull att ta till vara. Men just därför vore det klokt att skapa en ny, mer modern biståndsmyndighet med en tydlig och slimmad organisation, byggd för dagens behov. De bästa krafterna kan då följa med, samtidigt som man ges möjlighet att dra ett streck och lämna gamla strukturer och kulturer bakom sig.

I grunden handlar det om ansvar för skattebetalarnas pengar. Svenskarna har rätt att förvänta sig att biståndet används på ett sätt som stärker vårt närområde, bidrar till stabilitet och demokrati, och samtidigt hanteras med största möjliga effektivitet. Att hålla fast vid en överdimensionerad myndighet som växte fram under en annan tid är varken försvarbart eller modernt.

Tidöregeringen har tagit viktiga steg för att förändra biståndets inriktning. Nu är det dags att ta nästa steg: att också förändra organisationen som förvaltar det. Av denna anledning bör Sida i sin nuvarande form prövas huruvida myndigheten verkligen fyller sitt syfte, eller om Sverige behöver en ny myndighet, bättre rustad för de krav och prioriteringar som gäller i dag.

Björn Söder (SD)